

K R O N I K A I N S T Y T U T U

STUDIA POLONIJE

T. 28. Lublin 2007

KS. JÓZEF SZYMAŃSKI

KRONIKA DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU BADAŃ NAD POLONIA I DUSZPASTERSTWEM POLONIJNYM KUL ZA ROK 2006

I. SKŁAD PERSONALNY INSTYTUTU

W 2006 r. Instytut Polonijny pracował w następującym składzie: dyrektor – ks. dr Józef Szymański (funkcję tę pełnił do 30 czerwca), dr hab. Tomasz Panfil prof. KUL – (od 1 lipca dyrektor Instytutu). Mgr Aleksandra Rutkowska pracowała do 13 kwietnia – ½ etatu, mgr Stanisław Krukowski pracował do 20 czerwca; ks. dr Sławomir Zabraniak pracował do 30 czerwca – ½ etatu; dr Sabina Bober pracowała do 30 września. Od 16 X podjęli pracę w Instytucie na stanowiskach asystentów naukowych: mgr Witalij Rosowski, mgr Paweł Sieradzki, ks. mgr lic. Sławomir Zych, i w charakterze młodszego dokumentalisty mgr Jan Kobyłecki.

II. SYMPOZJUM NAUKOWE

Instytut był współorganizatorem międzynarodowej konferencji poświęconej Dzieciom z Pahiatua, a zatytułowanej „Z Sybiru na drugą półkulę. Wojenne

losy polskich dzieci”¹. Konferencja odbyła się 10 maja w auli Kard. Stefana Wyszyńskiego. Honorowy Patronat nad sesją objął Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej Bogdan Borusewicz. Gospodarzem spotkania był Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk i Konsul Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w Nowej Zelandii John Roy-Wojciechowski.

W konferencji udział wzięło wielu badaczy z krajowych ośrodków naukowych: Lublina, Pułtusza, Gdańska, Krakowa i z zagranicy – Nowa Zelandia; Ambasador Nowej Zelandii w Polsce – Philip Griffiths; delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji – bp Ryszard Karpiński. W trakcie jednodniowej sesji, którą otworzył rektor KUL ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk, wygłoszono 7 referatów obejmujących problematykę obecności Polaków w Nowej Zelandii, ich wkładu w jej rozwój na tle historii oraz stosunków polsko-nowozelandzkich oraz opieki duszpasterskiej. Z żywym zainteresowaniem spotkały się wystąpienia: Wandy Ellis, Stanisława Manterysa i Johna Roya-Wojciechowskiego, przybliżające „tułacze wspomnienia” od momentu wywozu z Kresów Wschodnich.

Istotnym dopełnieniem wspomnianych wyżej wystąpień naukowych była prezentacja i zarazem promocja książki *Dwie Ojczyzny. Polskie dzieci w Nowej Zelandii. Tułacze wspomnienia* (red. Adam Manterys, Warszawa 2006).

Sesji towarzyszyła wystawa pamiątek, fotografii Dzieci z Pahiatua ze zbiorów Muzeum Polskiego Dziedzictwa w Auckland i pamiątek po pierwszym duszpasterzu tej wspólnoty, ks. dr. Michale Wilniewczycu, przechowywanych w Archiwum Diecezjalnym w Drohiczynie.

Zgodnie z tradycją materiały z sesji zostały opublikowane w serii A (Studia „Biblioteki Polonii” pt. *Z Sybiru na drugą półkulę. Wojenne losy polskich dzieci* (red. ks. Józef Szymański, ks. Włodzimierz Wieczorek, Lublin 2007).

III. NAGRODA NAUKOWA IM. IRENY I FRANCISZKA SKOWYRÓW²

Jury Nagrody Naukowej im. Ireny i Franciszka Skowyrów w składzie: ks. dr Józef Szymański – przewodniczący Jury; ks. dr Tadeusz Stolz – dyrektor

¹ Pahiatua to niewielkie miasteczko na Wyspie Północnej, wchodzącej w skład Nowej Zelandii, położone 160 km na północ od stolicy kraju – Wellington. W miasteczku tym podczas II wojny światowej dawny tor wyścigów konnych przystosowano na obóz, który stanowił „Małą Polskę” dla ponad ośmiusetosobowej grupy Polaków: 732 dzieci i 102 opiekunów.

² O nagrodzie pisał m.in.: M. S ł o d o w a, *Nagrody Polonijne im. Skowyrów za rok 2006*, „Forum Polonijne” 3(2006), s. 28.

Biblioteki Głównej KUL oraz prodziekani wszystkich wydziałów Uczelni; o. prof. dr hab. Andrzej Derdziuk – Wydział Teologii; ks. prof. dr hab. Stanisław Janeczek – Wydział Filozofii; ks. prof. dr hab. Antoni Kość – Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji; ks. prof. dr hab. Augustyn Eckmann – Wydział Humanistyczny; dr hab. Piotr Oleś, prof. KUL – Wydział Nauk Społecznych; prof. dr hab. Ryszard Smarzewski – Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, na posiedzeniu 26 kwietnia przyznało nagrody: Janowi Royowi-Wojciechowskiemu, Konsulowi Honorowemu Rzeczypospolitej Polskiej w Nowej Zelandii i Stanisławowi Manterysowi wraz z zespołem w składzie: Halina Manterys, Józef i Stefania Zawada, Adam Manterys.

Uroczystość wręczenia Nagrody Naukowej miała miejsce 10 maja w auli Kard. Stefana Wyszyńskiego KUL. Zgromadziła ona m.in. uczestników międzynarodowej konferencji „Z Sybiru na drugą półkulę. Wojenne losy polskich dzieci”.

Dyplom wręczył rektor KUL. Laudację na cześć nagrodzonych wygłosił ks. Józef Szymański jako przewodniczący Jury Nagrody, który powiedział m.in.:

Magnificencjo, Księżo Rektorze!
Ekscelencjo Panie Ambasadorze!
Drogie Dzieci z Pahiatua!
Drodzy i Szanowni Laureaci!
Czcigodni Księża Ojcowie, Drogie Siostry
Szanowni Państwo!

Laureatami tegorocznej Nagrody Naukowej im. Ireny i Franciszka Skowyrów są: Jan Roy-Wojciechowski, Konsul Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w Nowej Zelandii, i Stanisław Manterys wraz z zespołem w składzie: Halina Manterys, Józef i Stefania Zawada, Adam Manterys. Nasi Laureaci należą do grupy blisko 160 tys. dzieci Sybiru. To wyjątkowo tragiczne pokolenie. Smutny los pozbawił je radosnego dzieciństwa. Zostali wywiezieni, deportowani razem z rodzicami do „niehumanitarnej ziemi” do Kazachstanu, Uzbekistanu, na Syberię.

Smutna historia tych dzieci zaczęła się 17 września 1939 r., kiedy wszedł w życie IV rozbiór Polski. Dopiero w sierpniu 1941 r. po podpisaniu umowy między generałem Władysławem Sikorskim i Józefem Stalinem, i w konsekwencji po ogłoszeniu tzw. amnestii zaczęto organizować opiekę nad ludnością polską, nad sierotami i zagubionymi dziećmi. Obok tworzącej się armii polskiej zebrało się około 40 tys. matek i dzieci. Wiele z nich przewieziono do Persji. Tam w Isfahanie pod czułą opieką lekarzy, księży, wychowawców i nauczycieli powoli dzieci zaczęły wracać do sił.

Ówczesny Rząd Polski w Londynie zwrócił się do konsulatów polskich w Południowej Afryce, Meksyku, Stanach Zjednoczonych i Nowej Zelandii o podjęcie działań umożliwiających zaproszenie dzieci polskich do tych krajów.

W odpowiedzi, w dniu 1 listopada 1944 r. 732 dzieci i 105 osób personelu, w tym 52 matki, amerykańskim okrętem „General Randall” przyłynęło do Wellingtonu w nadziei, że po zakończeniu wojny wrócą do Polski. Dla dzieci obóz w Pahiatua był ich małą Polską.

W „nowym domu” dzieci wracały do zdrowia, nabierały sił, podejmując naukę w zorganizowanych na terenie obozu szkołach. W okresie wakacji i ferii świątecznych bywały częstymi gośćmi w rodzinach nowozelandzkich.

W 1949 r. obóz zamknięto. 40 najmłodszych dziewczynek przewieziono do bursy prowadzonej przez siostry urszulanki, a 40 najmłodszych chłopców do bursy w Hawera. Obie grupy uczęszczały do szkół nowozelandzkich, ucząc się języka polskiego w bursie.

Dzieci z Pahiatua w rzeczywistości nie były imigrantami. Byli gośćmi Rządu Nowej Zelandii, zaproszonymi na krótki czas. Sądzone, że wrócą do Polski, skąd pochodziły, ta część naszej Ojczyzny została jednak włączona do ZSRR, nie miały więc dokąd wracać. Ich domy i cały dobytek skonfiskowano, ich rodziny pomordowano lub wywieziono w głąb Rosji. Rząd Nowej Zelandii udzielił tym dzieciom prawa stałego pobytu.

Dzisiaj z dumą patrzymy na osiągnięcia Dzieci z Pahiatua. Wszyscy zachowali swoją polskość, swój język i znaczenie swojej historii. Wszyscy zachowali wiarę ojców, zachowując przy tym specjalne nabożeństwo dla Matki Bożej, Królowej Polski. Wszyscy zachowali głębokie poczucie więzi i współodpowiedzialności, jak w jednej wielkiej rodzinie. Wszyscy stali się dobrymi obywatelami Nowej Zelandii, przyczyniając się w znacznej mierze do rozwoju życia ekonomicznego, kulturalnego i religijnego tego kraju. Jest to więcej – jak stwierdził Jan Roy-Wojciechowski, obecny Laureat – niż zwykła odpłata Nowozelandczykom za ich szczodrość, jaką okazali w roku 1944. Dzieci polskie przybyłe do Nowej Zelandii w dniu 1 listopada 1944 r. – z pełnym przekonaniem możemy powiedzieć – są dumą Narodu Polskiego w kraju i są dumą swej nowej ojczyzny – Nowej Zelandii.

Kiedy świętowali swój jubileusz 50-lecia pobytu w Nowej Zelandii, ich pierwszy duszpasterz, kapelan Dzieci z Pahiatua Michał Wilniewicz 1 września 1994 r. napisał do nich:

„Nie można zapomnieć o naszych Kochanych, Najdroższych Rodzicach, którzy nie tylko przekazali nam życie, ale w dniach głodu oddawali ostatnią kromkę chleba, abyśmy tylko żyli i przez miłość wprost heroiczną ocalili nas od grożącej śmierci.

Nie można zapomnieć i o naszych władzach państwowych i wojskowych Rządu na Emigracji, o gen. Wł. Sikorskim i gen. Wł. Andersie, którzy nas wyprowadzili z domu straszliwej niewoli. O pomocy Ojca św. Piusa XII, który za pośrednictwem swego Delegata Apostolskiego w Teheranie abp. Alcido Karina umieścił 100 naszych dziewczynek u Sióstr Szarytek i 100 chłopców u Księża Misjonarzy (Lazarystów) w Isfahanie, opłacając ich pełne utrzymanie, a naszym księżom przybywającym z łagrów sowieckich zaofiarował Dom dla wypoczynku w Szemrono niedaleko Teheranu. Nie możemy zapomnieć o naszym ks. bp. Józefie Gawlinie, który nas odwiedzał na terenie Związku Sowieckiego i w Iranie. O księżach ormiańskich: ks. infułacie J. Apcar i ks. Leonie Sarianie. Wreszcie o hierarchii Kościoła katolickiego, w N. Zelandii, o jej przedstawicielu ks. J. Kavanagh; o zgromadzeniach zakonnych męs-

kich i żeńskich, gdzie znaczna część naszej młodzieży korzystała z nauki; na koniec o premierze P. Fraser, który nam okazał dużo życzliwości przyjmując nas do N. Z., wszak Jemu zawdzięczamy, żeście się znaleźli, gdzie obecnie przebywacie. Jak i dzięki staraniom naszego ówczesnego Konsulatu na czele z K. Wodzickim i jego małżonką Marią.

Nie sposób tu wyliczyć wszystkich naszych Dobrodziejów na naszej drodze życiowej. Lista ich byłaby bardzo długa, rozpoczynając od Sióstr Urszulanek (s. Monika i s. Imelda), naszych lekarzy dr Eugenii Czochońskiej i dr Janiny Dawidowskiej, grona nauczycielskiego, wychowawczego i gospodarczego. Na pewno każdy z was ma w sercu i zachowuje w swojej pamięci swoich szczególnych dobroczyńców. Więc poprzestanę na tych, których w zarysie wspominałem”.

Słowa tego listu brzmią jak testament, który swoim życiem, zaangażowaniem realizują na co dzień nasi Laureaci, a zwłaszcza John Roy-Wojciechowski, Honorowy Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Auckland, w Nowej Zelandii i Australii, znany powszechnie jako John Roy.

Urodził się w 1933 r. w Ostrówkach na Polesiu, wywieziony zimą 1940 r. wraz z rodziną na daleką Syberię, do obozów pracy, doznał cierpień okresu wojny i sieroczej tułaczki. Wraz z 2 siostrami w grupie 733 dzieci przyплыł do portu Wellington w Nowej Zelandii. Za sprawą działalności Czerwonego Krzyża, Marii i Kazimierza Wodzickich, dzięki przychylności władz państwowych i kościelnych w Pahiatua znalazł swoją małą Polskę. Tam John dorastał i uczył się w szkole polskiej.

Po opuszczeniu kampusu pobierał naukę w Saint Patrick's College w Silvestream, następnie ukończył studia ekonomiczne na Victoria University w Wellingtonie. Karierę zawodową w biznesie rozpoczął od stanowiska pomocnika księgowego, starając się udowodnić, że jest wartościowym obywatelem Nowej Zelandii o polskich korzeniach.

Granicząca z wysokim ryzykiem jego działalność biznesowa przyniosła efekty w postaci imperium branży budowlanej „Mainzeal Group Ltd” i „Mair Astley Holdings Ltd”.

John Roy-Wojciechowski stał się rozpoznawalną osobistością w Nowej Zelandii i w Polsce oraz za granicą jako aktywny członek, prezes, członek zarządu wielu stowarzyszeń i organizacji, między innymi: Stowarzyszenie Eastern City Howick, Stowarzyszenie Właścicieli Budynków w Howick, Life Education Trust w Auckland, Klub w Auckland, Królewski Szwadron Jachtów w Nowej Zelandii, Królewski Automobile Club w Sydney, Australia. Wśród organizacji polonijnych, gdzie John Roy pełni stale aktywne funkcje, są: Fundacja Studiów nad Polską na Uniwersytecie w Auckland, członek rady nadzorczej Polish Heritage Trust of Otago and Southland oraz Polish Heritage Trust w Auckland, współzałożyciel Polskiego Klubu Literackiego w Auckland oraz Stowarzyszenia Sybiraków w Nowej Zelandii.

John Roy został mianowany Honorowym Konsulem Rzeczypospolitej Polskiej w Nowej Zelandii w 1999 r. i od tego czasu zaczął się nowy rozdział jego działalności społecznej. Oprócz zaangażowania w lokalne inicjatywy w Howick i Auckland, dołączyła działalność na polu dyplomacji w sprawach między Polską a Nową Zelandią i Australią, bowiem John jest również przedstawicielem Naczelnej Rady Polonii Australijskiej i Nowozelandzkiej. Z jego inicjatywy zostało powołane w 2003 r.

Muzeum Polskiego Dziedzictwa w Auckland i od tego momentu stało się kluczowym elementem działalności polonijnej Konsula w Nowej Zelandii i Australii.

Jego zasługi dla kultury i języka polskiego uznała Trzecia Rzeczpospolita, przyznając w czerwcu 2004 r. Krzyż Oficerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

Nasz Laureat jest ceniony jako człowiek, jako działacz polonijny, jako ambasador kultury polskiej w Nowej Zelandii. W tym względzie spełnia funkcję ogniwa spajającego dawne czasy ze współczesnością i czyni to w chwili obecnej, gromadząc wokół siebie, wokół sprawy, której służy, upowszechniając wiedzę o Polskich Dzieciach z Pahiatua, tak dostojne grono gości. Tę Nagrodę Laureat otrzymuje *za działalność na rzecz promocji kultury polskiej w Nowej Zelandii oraz upowszechnianie wiedzy o losach Polskich Dzieci z Pahiatua*.

Z okazji 60. rocznicy przyjazdu Polskich Dzieci do Pahiatua, w 2004 r. ukazała się biografia Konsula w języku angielskim. Cieszymy się, że dziś ma ona swoją premierę w języku polskim na naszej Uczelni.

W gronie Laureatów jest Stanisław Manterys wraz z zespołem w składzie: Halina Manterys, Józef i Stefania Zawada, Adam Manterys. Otrzymują oni wyróżnienie za książkę *Dwie ojczyzny. Polskie dzieci w Nowej Zelandii. Tułacze wspomnienia* (Warszawa 2006) oraz za działalność na rzecz promocji kultury polskiej w Nowej Zelandii.

Przyznając Nagrodę Stanisławowi Manterysowi, chcemy w jego osobie wyróżnić wielu działaczy polonijnych, którzy – podobnie jak Laureat – podjęli trud zachowania tego ogromnego dziedzictwa, któremu na imię Polska, tam na Antypodach. Są znani i cenieni nie tylko jako budowniczości, inicjatorzy, koordynatorzy, ale przede wszystkim Świadkowie Kościoła i Polski.

Stanisław Manterys urodził się w Polsce w 1935 r. Został zesłany wraz z rodziną na Sybir 10 lutego 1940 r. Wraz z czterema siostrami był w grupie 732 polskich dzieci przybyłych do Nowej Zelandii 1 listopada 1944 r. Po opuszczeniu Obozu Polskich Dzieci w Pahiatua w 1946 r. uczęszczał do gimnazjum katolickiego w mieście Oamaru i w Wellingtonie. Został księgowym. Z żoną Haliną wychował troje dzieci. Bierze czynny udział w Stowarzyszeniu Polaków w Auckland i w Wellingtonie, w organizowaniu i prowadzeniu polskiej szkoły sobotniej, organizowaniu polskiej młodzieży i promowaniu polskiej kultury. Jest członkiem komitetów organizujących zjazdy upamiętniające przyjazd polskich dzieci do Nowej Zelandii. Wspierał polskie duszpasterstwo w tym kraju. Jest członkiem zespołu redakcyjnego książki o polskich dzieciach z Pahiatua, wydanej w języku angielskim w Nowej Zelandii. Jest również redaktorem wydania tej książki w języku polskim, pt. *Dwie ojczyzny. Polskie dzieci w Nowej Zelandii. Tułacze wspomnienia*, której promocja miała miejsce w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Mieszka w Lower Hutt, niedaleko Wellingtonu.

Halina Manterys (z domu Polaczuk) urodzona w Polsce. Przyjechała do Nowej Zelandii jako dorosła osoba w 1961 r. Bierze czynny udział w polskich organizacjach w Auckland i Wellingtonie. Jest członkiem zespołu redakcyjnego wydania książki.

Józef Zawada i Stefania (z domu Sondej) urodzeni w Polsce. Dzielili podobne losy na zesłaniu na Sybir, przez Iran i Nową Zelandię. Wspierali polskie organizacje

i polskie duszpasterstwo. Zbierali materiały i zdjęcia archiwalne o byłych dzieciach polskich w Nowej Zelandii. Stefania ukończyła wyższe studia i obrała zawód nauczycielki. Józef został księgowym. Należeli do zespołu redakcyjnego wydania książki w języku angielskim, a potem wydania jej w języku polskim. Ich córka bierze czynny udział w polskiej szkole sobotniej. Mieszkają w Lower Hutt.

Adam Manterys urodzony w Nowej Zelandii. Ukończył wyższe studia, pracuje jako redaktor. Jest również redaktorem książki o polskich dzieciach w Nowej Zelandii, wydanej w języku angielskim pt. *New Zealand's First Refugees: Pahiatua's Polish Children (Pierwsi Uchodźcy do Nowej Zelandii: Polskie Dzieci z Pahiatua)*. Za tę pracę otrzymał Złoty Krzyż Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Jest redaktorem technicznym wydania książki w języku polskim. Mieszka w Wellingtonie.

Dokonania Laureatów naszej Nagrody mówią same za siebie, swym własnym językiem, po prostu świadczą o ich miłości do swojej Ojczyzny – Polski i Nowej Zelandii, do Kościoła. Pokazanie ich to ważki argument przemawiający za tym, by Laureaci stanęli tu dziś przed nami wyróżnieni tą Nagrodą.

IV. WIZYTY GOŚCI W INSTYTUCIE

23 lutego gościł w Instytucie ks. prałat Stanisław Budyń, rektor Polskiej Misji Katolickiej w Niemczech. Jego wizyta dotyczyła przygotowywanej przez Instytut we współpracy z PMK w Hanowerze publikacji dotyczącej historii duszpasterstwa polskojęzycznego w tym kraju.

13-14 marca o. Marian Brudzisz, redemptorysta, prowadził w Instytucie kwerendę naukową, dotyczącą duszpasterstwa polonijnego we Francji.

11 maja przebywał w Instytucie prof. dr hab. Andrzej Chodubski z Uniwersytetu Gdańskiego. Podczas spotkania zwrócono uwagę na konieczność aktualizacji badań dotyczących duszpasterstwa polonijnego w nowych miejscach emigracji zarobkowej.

11 maja przebywali w Instytucie uczestnicy międzynarodowej konferencji poświęconej Dzieciom z Pahiatua – „Z Sybiru na drugą półkulę. Wojenne losy polskich dzieci” – świadkowie tamtych wydarzeń: m.in. Stanisław i Halina Manterysowie, Wanda Ellis, Marek Powierza, Zbigniew Popławski. Goście zapoznali się z dotychczasowym dorobkiem naukowym Instytutu, wyrażając podziękowanie za zainteresowanie i prowadzenie badań również nad dziejami Dzieci z Pahiatua.

23 czerwca Instytut odwiedził ks. dziekan Kazimierz Dudek, duszpasterz w Winnicy na Ukrainie. W bardzo interesujący sposób opowiadał o swojej działalności charytatywnej i duszpasterskiej zarówno wśród Polaków, jak i Ukraińców.

V. WYJAZDY NAUKOWE I SPOTKANIA POLONIJNE
PRACOWNIKÓW INSTYTUTU

Od 30 stycznia do 2 lutego ks. dr Sławomir Zabraniak przebywał w Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej, gdzie zbierał materiały do *Leksykonu duchowieństwa polskiego na emigracji*.

Od 6 lutego do 11 lutego ks. dr Sławomir Zabraniak przebywał w Archiwum Zgromadzenia Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej w Poznaniu, gdzie zbierał materiały nt. Polaków i duszpasterstwa polskiego w Holandii.

Od 13 do 17 lutego dyrektor Instytutu, ks. dr Józef Szymański przebywał na kwerendzie naukowej w poznańskim archiwum księży chrystusowców, gdzie zbierał materiały nt. Polaków i duszpasterstwa polskiego w Nowej Zelandii.

27 marca dyrektor Instytutu ks. Józef Szymański przebywał na kwerendzie naukowej w Archiwum Diecezjalnym we Włocławku.

1 kwietnia 2006 r. ks. dr Józef Szymański wziął udział w międzynarodowej konferencji „Duchowieństwo polskie w latach II wojny światowej”, zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Humanistyczną im. Aleksandra Gieysztora w Pułtuskach.

24 kwietnia ks. dr Józef Szymański wziął udział w zebraniu naukowym Wydziału Nauk Społecznych TN KUL i wygłosił referat *Polacy w Belgii. Wczoraj i dziś*.

28 kwietnia ks. dr Józef Szymański wziął udział w międzynarodowej konferencji „Polityka a religia” zorganizowanej przez KUL. Podczas konferencji wygłosił referat *Procedury ideologiczne wobec religii w ZSRR*.

28-30 kwietnia w Sönstadt, Niemcy, dr Sabina Bober wzięła udział w konferencji poświęconej duszpasterstwu polskiemu w Niemczech, gdzie wygłosiła referat pt. *Ks. Władysław Enn – duszpasterz „obieżysasów”*. Dr S. Bober uczestniczyła również w promocji książki pt. *Duszpasterstwo polskojęzyczne w Niemczech 1945-2005. Polnischsprachige seelsorge in Deutschland 1945-2005* (red. S. Bober, ks. S. Budyń, Lublin–Hanower 2006).

10-11 maja Instytut Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym KUL był współorganizatorem międzynarodowej konferencji „Z Sybiru na drugą półkulę. Wojenne losy polskich dzieci”. Podczas sesji naukowej ks. dyrektor Józef Szymański wygłosił referat *Opieka duszpasterska nad Polakami w Nowej Zelandii*.

20 maja w siedzibie NSZZ „Solidarność” w Gdańsku odbyło się sympozjum naukowe pt. „Dziedzictwo nauczania Prymasa Tysiąclecia Stefana Wyszyńskiego”. W sympozjum tym uczestniczyli pracownicy Instytutu: dr Sabina Bober i ks. dr Sławomir Zabraniak. Wygłosili oni referaty: *Godność pracy w nauczaniu*

Prymasa Stefana Wyszyńskiego (dr S. Bober) oraz *Prymas ks. kardynał Stefan Wyszyński wobec strajków sierpniowych 1980 r.* (ks. dr S. Zabraniak).

26-28 października ks. dr Józef Szymański wziął udział w sesji naukowej z okazji 10-lecia reaktywowania Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Lwowskiej zorganizowanej przez Wyższe Seminarium Duchowne we Lwowie – Brzuchowicach. Podczas sesji wygłosił referat nt. *Świadectwa życia i zaangażowania duszpasterskiego biskupa nominata ks. Wojciecha Olszowskiego*.

23-24 listopada ks. Sławomir Zych i Paweł Sieradzki prowadzili kwerendę w Archiwum Archidiecezjalnym oraz w Bibliotece Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu. Tematem kwerendy był Kościół katolicki w dobrach Sieniawskich ksiąząt Czartoryskich oraz duszpasterstwo polonijne w Brazylii.

VI. PUBLIKACJE INSTYTUTU

W serii A (Studia) „Biblioteki Polonii” zostały opublikowane:

Duszpasterstwo polskojęzyczne w Niemczech 1945-2005. Polnischsprachige Seelsorge in Deutschland 1945-2005, red. S. Bober, ks. S. Budyń, Lublin–Hanower 2006.

„Studia Polonijne” 27(2006), ss. 352.

RADA NAUKOWA INSTYTUTU

Ksiądz rektor Stanisław Wilk 2 września 2006 r. powołał nową Radę Naukową Instytutu w następującym składzie:

Dr hab. Tomasz Panfil, prof. KUL – dyrektor Instytutu

Ks. dr hab. Anzelm Weiss, prof. KUL

Ks. dr hab. Jan Walkusz, prof. KUL

Ks. dr hab. Marian Radwan, prof. KUL

Dr hab. Henryk Wąsowicz, prof. KUL

Dr hab. Henryk Gapski, prof. KUL